

OBRTRNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika, januar 2014

Svetovalni center Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je skozi leta razvoja postal moderen strokoven servis za mikro, mala in srednje velika podjetja. Podjetjem poleg osnovnega svetovanja po posameznih področjih zagotavlja tudi ekspertne rešitve - svetovalne produkte in tako hitro in strokovno odgovarja na želje in potrebe podjetij.

Svetovalni center zagotavlja svetovanje s področij:

- ▶ registracije podjetij in splošnega podjetniškega svetovanja (točka VEM – Vse na enem mestu)
- ▶ gospodarskega in civilnega prava
- ▶ delovnega prava
- ▶ davkov
- ▶ plač, računovodstva in knjigovodstva
- ▶ varstva okolja ter varnosti in zdravja pri delu
- ▶ tehnične zakonodaje, standardov in sistemov vodenja
- ▶ financiranja in pridobivanja ugodnih finančnih virov preko domačih in EU javnih razpisov
- ▶ internacionalizacije in vstopa na tuje trge

Vsebina januarskega Svetovalca:

- ▶ Venček bilančnih pravil pred izdelavo letnega poročila in davčnega obračuna za leto 2013
- ▶ Kako do kvalitetnega računovodje in z njim dobro sodelovati?
- ▶ Zavarovanje na podlagi drugega pravnega razmerja – 18. člen ZPIZ-2
- ▶ Plačevanje prispevkov za socialno varnost za družbenike od 1. januarja 2014
- ▶ Po starem zakonu upokojeni s. p.-ji imajo še naprej polno pokojnino
- ▶ Kako lahko zakonito dela upokojenec?
- ▶ Nov zakon o štipendiranju
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

☺ Za zagotavljanje hitrosti in dostopnosti storitev smo vam na voljo:

- 👍 Telefon: 01 58 30 810
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.ozs.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71, 1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Člani, ki želite izkoristiti svetovalno storitev OZS, se prosimo identificirajte s številko kartice Obrtnik.

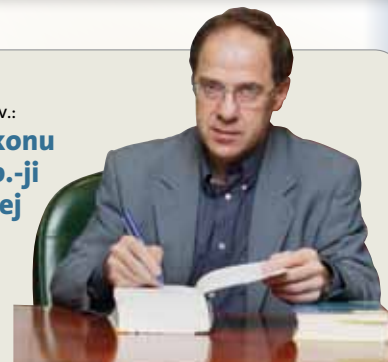

Božena Macarol
davčna svetovalka:

Venček bilančnih pravil pred izdelavo letnega poročila in davčnega obračuna za leto 2013

Dušan Bavec
univ. dipl. prav.:

Po starem zakonu upokojeni s. p.-ji imajo še naprej polno pokojnino

Božena Macarol, davčna svetovalka

Venček bilančnih pravil pred izdelavo letnega poročila in davčnega obračuna za leto 2013

Uvod

Zaradi obilja člankov, ki smo jih v zadnjih nekaj letih spisali na temo Letnega poročila in davčnega obračuna samostojnih podjetnikov in mikro ter malih družb, vas bomo letos v Svetovalcu napotili na njihovo objavo na naših spletnih straneh (www.ozs.si), v »predbilančnih« številkih Svetovalca pa se bomo dotaknili tistih tem, ki smo jih v preteklih letih malce zanemarjali. Pozornost bomo tokrat namenili pomenu letnega popisa sredstev in obveznosti do njihovih virov za pravilnost računovodskih izkazov. Brez pravilnega inventurnega popisa namreč ne bomo mogli sestaviti pravilne bilance stanja, brez pravilne bilance stanja ne bomo imeli pravilnega izkaza poslovnega izida, brez njega pa ni pravilnega davčnega obračuna. Dejstvo je, da je inventurni popis temeljni kamen za vse preostale aktivnosti bilanciranja in davčnega obračunavanja. Brez njega je vsak trud računovodje na tem področju odveč. Boljše, da dvigne roke od bilanc in gre na daljši zimski dopust!

Pomen letnega popisa za izdelavo kakovostnih računovodskih izkazov

Namen letnega popisa je, da kot eden izmed mehanizmov notranjega nadzora zagotovi, da so podatki v računovodskih izkazih samostojnega podjetnika ali gospodarske družbe njena resnična in poštena slika poslovanja ter kot takšni uporabni za notranje in zunanje poročanje. Če bi namreč vodstvo podjetja in njegovi lastniki verjeli zgolj računovodskim informacijam o stanju (kapitalskih ter nekapitalskih) obveznosti, ki so zavedene v poslovnih knjigah, bi se na primer kaj lahko zgodilo, da bi bilo ob morebitnem prenehanju poslovanja v poslovnih knjigah izkazano visoko stanje zalog materiala, v resnici pa bi bilo skladišče skoraj prazno. Le na podlagi pravilnega inventurnega popisa lahko uskladimo ugotovljeno dejansko stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov s stanjem v knjigah.

V podjetju nastajajo neskladja med knjigovodskim in dejanskim stanjem sredstev in obveznosti do njihovih virov predvsem zaradi:

1. formalnih napak pri evidentiranju poslovnih dogodkov (napačni zneski, napačni konti),
2. vsebinsko napačne presoje posameznih poslovnih dogodkov in

njihovega napačnega knjiženja,
3. neustreznih in nepopolnih ali manjkajočih listin, ki ne odražajo v celoti nastalih poslovnih dogodkov,

4. neažurnega knjiženja poslovnih dogodkov,
5. loma, razsipa, primanjkljaja, uničenja, kraje.

S popisom torej ugotovljamo napake in nedoslednosti v celotnem podjetju, zlasti pa v računovodstvu, skladišču, komerciali, pri osebah, odgovornih za evidentiranje poslovnih dogodkov, ter osebah, odgovornih za skrb nad posameznimi sredstvi.

Ugotovitve iz inventurnega elaborata lahko predstavljajo temelje za naslednje aktivnosti podjetja in njegovega vodstva:

- ugotavljanje uspešnosti poslovanja podjetja,
- optimizacijo davčnih obveznosti,
- vzpostavitev učinkovitega nadzornega sistema nad delovanjem posameznih poslovnih procesov in posameznikov v njih,
- prenovo posameznih poslovnih procesov,
- sprejem odločitev glede posameznih kadrovskih sprememb in
- vzpostavitev sistema nagrajevanja zaposlenih.

Pomen kakovostnih računovodskih izkazov za pridobivanje virov financiranja podjetja

Računovodski izkazi, ki so pri samostojnem podjetniku sestavljeni iz izkaza poslovnega izida in bilance stanja (pri mikro in malih družbah pa še iz pojasnil k računovodskim izkazom), so zelo pomembno poročilo za poslovno odločanje samostojnih podjetnikov in tudi ostalih malih poslovnih subjektov (odslej: MPS)¹. Še zlasti so kakovostni računovodski izkazi nujno potrebni pri zagotavljanju tujih virov financiranja. Če niso sestavljeni v skladu s pravili stroke, bomo imeli težave pri pridobivanju zelenih in pogosto prepotreb- nih finančnih sredstev.

Računovodski izkazi so kakovostni takrat, ko so resnična in poštena slika poslovanja podjetja in so sestavljeni v skladu z vsemi računovodskimi pravili, ki jih vsebujejo Splošni računovodski standardi, pri samostojnem podjetniku pa tudi posebni Računovodski standard 39.

Kakovostni računovodski izkazi in pravilni davčni obračun lahko temelji na teh pravilih:

- Osnova za izdelavo davčnega obračuna so pravilni in verodostojni računovodski izkazi, ki so sestavljeni iz izkaza poslovnega izida in bilance stanja (nadaljevanju tudi: IPI in BS).
- Podlaga pravilnim vknjižbam, na podlagi katerih se sestavijo računovodski izkazi, so verodostojne knjigovodske listine, ki so odobrene s strani upravičenega povzročitelja poslovnih dogodkov (podjetnik, direktor, poslovodja).
- Brez kakovostnega inventurnega popisa sredstev in obveznosti do njihovih virov ni pravilne bilance stanja, ni pravilnega izkaza poslovnega izida in ni pravilnega davčnega obračuna.
- Brez uskladitve ugotovljenih popisnih stanj s knjigovodskimi stanji ni pravilnih računovodskih izkazov (knjiženje popisnih razlik, obračun DDV od razlik, ki presegajo predpisane okvire).
- Ugotavljanje davčnih prihodkov in odhodkov temelji na računovodskih načelih bilanciranja, razen če ni z davčno zakonodajo to drugače določeno (razlike med IPI in DO).
- Notranja pravila za računovodenje samostojnih podjetnikov (in

gospodarskih družb) predstavljajo računovodske usmeritve, ki so sprejete s sklepi ali pravilniki o računovodstvu, ki jih pri večini samostojnih podjetnikov in mikro/malih družb, žal ne najdemo.

Nezakonito višanje poslovnega rezultata v izogib izkazovanju izgube

V času krize je težnja po izkazovanju višjih dobičkov in posledično po višjem kapitalu, kot je dejanski poslovni rezultat podjetja, kar z davčnega vidika ni nič narobe, je pa napačno s poslovnega vidika in v mnogih primerih pomeni poslovno goljufijo.

Z umetnim višanjem poslovnega rezultata se **prikriva realno slabša situacija v podjetju**, v bilancah pa se s tem izkazuje napačna boniteta. Kapital, s katerim podjetnik jamči upnikom v pravnem prometu, je v tem primeru nerealno visok, saj bi bil v resnici dosti nižji ali celo v rdečih številkah. V Sloveniji že imamo sodne procese zaradi oškodovanja upnikov in primere poslovnih goljufij zaradi previsokih poslovnih rezultatov v bilancah podjetij, ki jih v resnici ni bilo.

Ostali vzroki za nezanesljivost računovodskih izkazov so lahko tudi naslednji:

- **Analična knjigovodstva niso usklajena** z glavno knjigo (osnovna sredstva, zaloge ...).
- **Ni notranjih kontrol poslovanja in ustreznih računovodskih kontrol oziroma se ne izvajajo.**
- Sredstva in obveznosti **se ne prevrednotujejo** – na primer ne opravljajo se obvezne oslabitve nepremičnin in ostalih pomembnejših sredstev v aktivni bilanci stanja ...
- Težnje po **visokem** – **zlasti medletnem poslovnem rezultatu** zaradi nujnosti pridobitve likvidnostnih sredstev (ni ugotovljen na podlagi popisa, niso upoštevani vsi stroški).
- **Ni razmejitve med zasebno in poslovno sfero** premoženja (prepletanje poslovanja in gospodinjstva).

Zaključek razmišljanj

Podatke, ki jih vodstvo prejme v dobro sestavljenih računovodskih izkazih in pojasnilih k njim, lahko koristno uporabi pri sprejemanju različnih poslovnih odločitev, ki praviloma posledično vplivajo tudi na višino davčnih obveznosti. Iz njih lahko pridobi informacije tudi o tem, do kolikšne mere obvladuje svoje podjetje in kakšna je stopnja njegove urejenosti. Dolgoročna uspešnost podjetja v kriznih časih je namreč možna le, če vodstvo obvladuje vse poslovne procese v podjetju.

¹ Izraz »mali poslovni subjekti – MPS« pomeni samostojnega podjetnika posameznika in mikro ter male pravne osebe.

Kako do kvalitetnega računovodje in z njim dobro sodelovati?

Pogosto nam postavljate vprašanja, kako in kje najti primernega računovodjo, ki bo dobro strokovno in stanovsko usposobljen za poklic in ga tudi kvalitetno opravljaj.

Odgovor na to vprašanje ni povsem enovit, niti enostaven, saj gre za

poklic, za katerega niso predpisani poklicni pogoji in ga zato lahko vsak opravlja. Kljub temu lahko tudi računovodski poklic primerjamo s poklici v medicinski stroki. Prav tako kot medicinski poklici, so tudi v računovodski stroki različne poklicne stopnje. Knjigovodjo-administratorja lahko na primer primerjamo s strežnico, samostojnega knjigovodjo z medicinsko sestro, računovodjo, ki ima nek certifikat o poklicni usposobljenosti z osebnim zdravnikom podjetja, revizorja ali davčnega svetovalca z zdravnikom specialistom.

Primerne usposobljene računovodje praviloma najdemo v okviru neformalnih združenj, zbornic, inštitutov, saj se tisti, ki želijo odgovorneje opravljati svoj poklic v okviru računovodske dejavnosti radi neformalno povezujejo. Namen teh povezovanj je predvsem v zagotavljanju neformalnega vseživljenjskega izobraževanja in razvoja poklicnih veščin računovodij ter stanovskih standardov. Zelo pomembno je, da v okviru takšnega združenja računovodje lahko potrjujejo pridobljena poklicna znanja in v ta namen pridobijo ustrezno licenco/certifikat, ki jo občasno obnavljajo oziroma ohranjajo z rednim strokovnim usposabljanjem in izobraževanjem.

Vsakemu izmed vas, ki potrebuje dobrega računovodjo, svetujemo, da najprej pridobi dobre reference o računovodji od svojih kolegov (po možnosti takšnih, ki so že prestali zahtevnejši davčni pregled), nato pa preveri ali je predlagani računovodja tudi ustrezno formalno izobražen (po možnosti visoka izobrazba). Najpomembnejše pa je, da se stalno strokovno izobražuje in da ima kvaliteten certifikat o usposobljenosti za opravljanje tega poklica. Formalno znanje ob vseh zakonskih spremembah zelo hitro »kopni«, zato je v svetu vedno večji poudarek prav na neformalnih poklicnih certifikatih, na podlagi katerih se lažje loči »zrnce od plevla«.

Zdenka Bedekovič,
strokovna svetovalka

Zavarovanje na podlagi drugega pravnega razmerja – 18. člen ZPIZ-2

Od 1. januarja 2014 dalje se obvezno zavarujejo osebe, ki v okviru drugega pravnega razmerja opravljajo delo, če niso obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovane s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom po določbah 14. do 17. člena, 19. člena ZPIZ-2 ali niso prostovoljno vključene v obvezno zavarovanje po 25. členu ZPIZ-2, razen kadar so uživalci pokojnine oziroma opravljajo začasno in občasno delo dijakov in študentov v skladu s predpisi, ki urejajo to delo.

Izjeme: Glede na vrsto pokojnine upokojeanci ne bodo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani na podlagi drugega pogod-

benega razmerja. Izplačevalci bodo morali plačevati le prispevek delodajalca po stopnji 8,85 % od zneska izplačila, in sicer za zavarovanje za primer invalidnosti ali smrti, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni (2. alineja 1. odstavka 20. člen ZPIZ-2). Na uživanje pokojnine ne vpliva obseg opravljenega dela, niti višina izplačila. Po 18. členu ZPIZ-2 je iz obveznega zavarovanja izvzeto opravljanje začasnega in občasnega dela dijakov in študentov preko študentskega servisa. Kadar pa oseba s statusom študenta ali dijaka opravlja delo po drugi civilni pogodbi in ne preko študentskega servisa, so te osebe obvezno zavarovane po navedeni določbi. Od zneska plačila za delo mora izplačevalec plačati prispevek zavarovanca in prispevek delodajalca. Delo v okviru drugega pogodbenega razmerja se šteje zlasti delo: po podjetni, avtorski ali drugi pogodbi civilnega prava: kot prokurist ali poslovodna oseba po predpisih o gospodarskih družbah na podlagi imenovanja v organe kapitalske ali osebne družbe, fundacije, zavoda, zadruga, zbornice lokalne skupnosti ali druge pravne osebe javnega ali zasebnega prava: na podlagi imenovanja za stečajnega upravitelja, likvidacijskega upravitelja ali upravitelja prisilne poravnave na podlagi vpisa v register sodnih izvedencev ali sodnih cenilcev. Iz tega sledi, da se obvezno zavarujejo osebe, ki:

- niso uživalci pokojnine,
- ne opravljajo začasnega ali občasnega dela dijakov in študentov preko študentskih servisov,
- niso obvezno zavarovane in
- so obvezno zavarovane s krajšim delovnim/zavarovalnim časom. V skladu z Uredbo 883/2004 za zavarovanca, ki ima sočasno zaposlitev ali samozaposlitev v drugi državi članici EU, se določi uporaba zakonodaje druge države članice EU za vsa obvezna socialna zavarovanja. Po 18. členu ZPIZ-2 ne bo nastala obveznost zavarovanja na podlagi drugega pogodbenega razmerja v Republiki Sloveniji, ker se v takšnem primeru zakonodaja Republike Slovenije ne uporablja. Torej to velja za primere, ko nosilec zavarovanja izda obrazec A1, s katerim se izkaže uporaba zakonodaje druge države članice.

V skladu s 146. členom ZPIZ-2 je osnova vsako posamezno plačilo za opravljeno delo oziroma storitev, prejeta na podlagi drugega pogodbenega razmerja, ki se po zakonu, ki ureja dohodnino, šteje za dohodek. Po 18. členu ZPIZ-2 se za zavarovance iz drugega pogodbenega razmerja plačuje prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje po stopnji 15,50 % in prispevek delodajalca po stopnji 8,85 %. Zavezanec za plačilo prispevka zavarovanca je zavarovanec-prejemnik dohodka sam, zavezanec za plačilo prispevka delodajalca pa je izplačevalec dohodka, ko je plačnik davka v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek. Ko izplačevalec prejemka za delo v okviru drugega pogodbenega razmerja ni plačnik davka v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, je zavezanec za plačilo prispevka delodajalca sam zavarovanec-prejemnik dohodka. Ko pa je izplačevalec dohodka zavarovanca iz 18. člena ZPIZ-2 (pravna, fizična oseba, ki opravlja dejavnost), mora prispevke zavarovanca in delodajalca obračunati v obračunu davčnega odtegljaja (REK obrazcu), katerega mora predložiti davčnemu organu na dan izplačila. Ko pa izplača dohodek fizična oseba, ki ne opravlja dejavnosti oziroma izplačevalec v tujini, je zavezanec za plačilo prispevka zavarovanca in delodajalca zavarovanec sam. Višino prispevka

ugotovi davčni organ z odločbo.

Na podlagi drugega pravnega razmerja niti izplačevalec niti zavarovanec ne vlagata prijave v zavarovanje, ampak se le obračunajo in plačajo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Obveznosti iz naslova plačila prispevkov za zavarovance, ki so obvezno zavarovani na podlagi opravljanja dela v okviru drugega pogodbenega razmerja, nastanejo, če zavarovanec ob izplačilu prejemka iz tega pravnega razmerja izpolnjuje pogoje za obvezno zavarovanje. Kljub prej omenjenemu pravilu obveznost plačila prispevkov za zavarovance v drugem razmerju nastane tudi, če ob izplačilu niso izpolnjeni pogoji za obvezno zavarovanje na tej podlagi, so pa bili izpolnjeni ti pogoji v času, ko je zavarovanec opravljal delo v okviru drugega pravnega razmerja.

Izjema: Navedba iz prejšnjega odstavka ne velja v primeru, ko oseba opravlja delo na podlagi drugega pogodbenega razmerja pred 1. januarjem 2014, izplačilo pa se izvrši po 1. januarju 2014. V teh primerih se obračunajo in plačajo (prispevki delodajalca po stopnji 8,85 % od plačila) le prispevki v skladu z 20. členom ZPIZ-2, kljub temu, da bi bili pogoji za obvezno zavarovanje po določbi 18. člena v letu 2013 izpolnjeni, če uporaba tega člena ne bi bila odložena na 1. januar 2014.

Zavezanec mora neposredno pred izplačilom izplačevalcem podati pisno izjavo oziroma posredovati ustrezne podatke, in sicer:

- ali je upokojenec,
- ali je v času izplačila zavarovan s polnim delovnim časom,
- ali je v času izplačila zavarovan s krajšim delovnim časom oziroma ni vključen v zavarovanje,
- ali je bil v času opravljanja dela zavezanec s polnim delovnim časom in
- ali je bil v času opravljanja dela zavarovan s krajšim delovnim časom oziroma ni vključen v zavarovanje.

Status upokojenca se za upokojence, ki prejemajo pokojnino v Republiki Sloveniji, lahko izkaže tudi s kartico upokojenca. Za osebo, ki prejema pokojnino v drugi državi EU, se prav tako upošteva status upokojenca in je glede obveznosti zavarovanja izenačena z upokojenci Republike Slovenije. V Uredbi 883/2004 je določeno, da se dejstva, nastala v drugi državi članici EU, upoštevajo, kot da bi nastala na območju Republike Slovenije.

Tiste osebe, ki prejemajo pokojnino iz tretjih držav, pa niso izenačene z upokojenci v Republiki Sloveniji, ker bilateralni sporazumi takšnih določb ne vsebujejo. V takšnem primeru morajo izplačevalci, ne glede na prejemanje pokojnine iz tretje države, plačati oba prispevka. O vključenosti v obvezno zavarovanje za namene dokazovanja in o delovnem/zavarovalnem času lahko izpis obdobja zavarovanja pridobi zavarovanec sam pri Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ali pa izplačevalca pisno pooblasti, da te podatke pridobi zanj. Brez pooblastila zavarovanca delodajalec oziroma izplačevalec ne bo mogel vpogledati v zavarovančeva obdobja zavarovanja.

V zavarovalno dobo se šteje obdobje, ugotovljeno na podlagi skupnega letnega zneska vseh prejemkov iz drugih pravnih razmerij, ki jih je prejel zavarovanec iz 18. člena tega zakona. Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zavarovance iz 18. člena ZPIZ-2 na podlagi podatkov o višini izplačila in višini plačanih prispevkov oblikuje prijavo v zavarovanje in odjavo iz zavarovanja in jo vnese v matično evidenco zavarovancev.

Primeri zavarovanja – 18. člen ZPIZ-2

Slovenski državljani, redno zaposlen v Sloveniji: Izplačevalec prejemka bo po 1. januarju 2013 obračunal le prispevek na podlagi 20. člena ZPIZ-2 za posebne primere zavarovanja, in sicer v višini 8,85 % od bruto prejemka.

Slovenski državljani, nezaposlen: Izplačevalec prejemka bo ob izplačilu po 1. januarju 2014 obračunal prispevek zavarovanca v višini 15,5 % od bruto prejemka in prispevek delodajalca v višini 8,85 % od bruto prejemka. V obdobju od 1. januarja 2013 do 1. januarja 2014 pa izplačevalec prejemka ob izplačilu obračuna le prispevek na podlagi 20. člena ZPIZ-2 za posebne primere zavarovanja, in sicer v višini 8,85 % od bruto prejemka.

Slovenski državljani, redno zaposlen v tujini: Izplačevalec prejemka bo ob izplačilu po 1. januarju 2013 obračunal le prispevek na podlagi 20. člena ZPIZ-2 za posebne primere zavarovanja, in sicer v višini 8,85 % od bruto prejemka, razen če predloži obrazec A1.

Tuj državljani (nerezident), redno zaposlen v tujini: Izplačevalec prejemka bo ob izplačilu po 1. januarju 2013 obračunal le prispevek na podlagi 20. člena ZPIZ-2 za posebne primere zavarovanja, in sicer v višini 8,85 % od bruto prejemka, razen če oseba predloži obrazec A1.

Tuj državljani (nerezident), nezaposlen: Izplačevalec prejemka bo ob izplačilu po 1. januarju 2014 obračunal prispevek zavarovanca v višini 15,5 % od bruto prejemka in prispevek delodajalca v višini 8,85 % od bruto prejemka. V obdobju od 1. januarja 2013 do 1. januarja 2014 pa izplačevalec prejemka ob izplačilu obračuna le prispevek na podlagi 20. člena ZPIZ-2 za posebne primere zavarovanja, in sicer v višini 8,85 % od bruto prejemka.

Tuj državljani (rezident-začasno bivališče), redno zaposlen v tujini: Izplačevalec prejemka bo ob izplačilu po 1. januarju 2013 obračunal le prispevek na podlagi 20. člena ZPIZ-2 za posebne primere zavarovanja, in sicer v višini 8,85 % od bruto prejemka, razen če oseba predloži obrazec A1.

Plačevanje prispevkov za socialno varnost za družbenike od 1. januarja 2014

Skladno s 16. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-2 (Uradni list RS št. 96/12, 39/13 in 63/13 ZIUPTDSV) se obvezno zavarujejo osebe, ki so družbeniki oziroma delničarji gospodarskih družb, ustanovljenih v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji, oziroma ustanoviteljice ali ustanovitelji zavodov ter zadržani in so poslovodne osebe, če niso zavarovane na drugi podlagi. Zavarovanci družbeniki so sami zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanca in delodajalca (152. in 153. člen ZPIZ-2), razen v primerih prejemanja nadomestil. V takšnih primerih je zavezanec za plačilo prispevkov delodajalca izplačevalec nadomestila.

Na podlagi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ (Uradni list RS, št. 72/06-ZPB3 s spremembami) po 6. točki prvega odstavka 15. člena se obvezno zavarujejo družbeniki osebnih družb, družbeniki družb z omejeno odgovornostjo in ustanovitelji zavodov, če so družbeniki družb oziroma ustanovitelji zavodov poslovodne osebe, ki opravljajo poslovodno funkcijo kot edini ali glavni poklic. Ti zavarovanci plačujejo prispevke od bruto osnove za pokojninsko in invalidsko zavarovanje po stopnji, določeni za zavarovance in po stopnji, določeni za delodajalce (51. člen ZZVZZ). Zavarovanci za starševsko varstvo so tudi poslovodne osebe gospodarskih družb in direktorji zasebnih zavodov v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovani na drugi podlagi (5. točka 6. člena Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP, Uradni list RS št. 110/06-UPB2 s spremembami). Prispevki za starševsko varstvo se obračunajo od osnove za plačilo prispevkov, od katere zavarovanci iz omenjenega člena zakona plačujejo prispevke za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje in so prav tako sami zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanca in delodajalca za starševsko varstvo. Za primer brezposelnosti se obvezno zavarujejo poslovodne osebe v osebni družbi in enoosebni družbi z omejeno odgovornostjo ter zavodu (54. člen Zakona o urejanju trga dela – ZUTD, Uradni list RS št. 80/10 s spremembami). Zavarovanje za primer brezposelnosti pa ni predvideno za poslovodne osebe, ki so družbeniki v večosebnih kapitalskih družbah (d. o. o.).

Od 1. januarja 2011 se poslovodne osebe v zasebnih družbah in zavodih ločujejo na tiste, ki so obvezno zavarovane tudi za primer brezposelnosti in na tiste, ki ne morejo biti zavarovane. Osnova za plačilo prispevkov za zaposlovanje je enaka osnovi za plačilo prispevkov, od katere zavarovanci plačujejo prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter so sami zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanca in delodajalca. Torej obvezno zavarovanje iz naslova lastništva družbe po navedenih določbah traja od dneva vpisa v poslovni register ali v drug register kot družbenik in poslovodna oseba do dneva izbrisa iz takšnega registra. Od januarja 2011 dalje se družbeniki, ki izpolnjujejo pogoje za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje in zavarovanje za starševsko varstvo vključujejo v zavarovanje po zavarovalni podlagi 040. Kadar pa te osebe izpolnjujejo tudi pogoje za zavarovanje za primer brezposelnosti, se vključijo v to vrsto zavarovanja s šifro zavarovalne podlage 112. Vse prijave v obvezno socialno zavarovanje (pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primere brezposelnosti) zavarovanci vložijo pri ZZZS. Vsa podrobnejša navodila oziroma pojasnila v zvezi z obveznim zavarovanjem družbenikov družb so na voljo na spletnih straneh ZZZS. Stopnje po posameznih prispevkih za družbenike so nespremenjene. Skupna stopnja prispevkov za zavarovance je 22,10 odstotka, za delodajalce pa 16,10 odstotka. Družbeniki plačujejo prispevke od zavarovalne osnove. Skladno s 145. členom ZPIZ-2 je zavarovalna osnova določena v višini dobička zavarovanca, ugotovljena v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v katerem niso upoštevani obračunani prispevki za socialno varnost ter znižanje in povečanje davčne osnove, preračunane na mesec. Za dobiček družbenika se štejejo vsi prejemki, prejeti za opravljanje poslovodne funkcije in

dela. Če dobiček družbenika ne preseže 90 odstotkov povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, je zavarovalna osnova 90 odstotkov povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec.

Prehodno obdobje za določitev dobička za določitev najnižje zavarovalne osnove in najnižje zavarovalne osnove za zavarovance-družbenike

Po določbi četrtega in enajstega odstavka 410. člena ZPIZ-2 znaša dobiček za določitev najnižje zavarovalne osnove in najnižja zavarovalna osnova za zavarovance-družbenike:

- v letu 2014: minimalna plača,
- v letu 2015: 65 % PP,
- v letu 2016: 70 % PP,
- v letu 2017: 75 % PP,
- v letu 2018: 80 % PP,
- v letu 2019: 85 % PP,
- v letu 2020: 90 % PP.

Od 1. januarja 2014 dalje se zavarovalna osnova družbenika **določa individualno** glede na njegov dosežen dobiček (ni več razvrščanja v zavarovalne razrede). Zavezanec se lahko zavaruje tudi od zavarovalne osnove, ki presega znesek določene zavarovalne osnove, vendar največ od 3,5-kratnika PP. Višjo zavarovalno osnovo zavarovanec uveljavlja v obračunu prispevkov za socialno varnost.

Nova zavarovalna osnova za družbenike se določi na podlagi podatkov iz odločbe o odmeri dohodnine in obračuna davčnega odtegljaja ter glede na podatke o povprečni letni plači zaposlenih v Republiki Sloveniji za leto, na katero se nanaša dobiček, na podlagi katerega se določa zavarovalna osnova. **Prvič se nova zavarovalna osnova družbenika določi na podlagi doseženega dobička za leto 2013. Dotlej pa družbeniki, ki jim je bila zavarovalna osnova določena v skladu z 209. členom ZPIZ-1, plačujejo prispevke od te osnove (prvi odstavek 411. člena ZPIZ-2).** Zavezanec-družbenik ob vstopu v zavarovanje plačuje prispevke od zavarovalne osnove v znesku, ki je določena kot najnižja osnova v posameznem obdobju. Izjema velja za zavezanca, ki je bil v obdobju šestih mesecev pred vstopom v zavarovanje zavarovan na enaki podlagi. Prispevki se v takšnem primeru plačujejo od zavarovalne osnove, od katere je zavezanec plačeval prispevke pred izstopom iz zavarovanja. Ko zavarovanec oceni, da zavarovalna osnova ne ustreza dobičku v tekočem letu, lahko za naprej plačuje prispevke od zavarovalne osnove, zmanjšane za največ 20 odstotkov, vendar najmanj od minimalnega zneska zavarovalne osnove, ki velja v posameznem obdobju. Kadar v takšnem primeru zavarovalna osnova, ugotovljena na podlagi dejanskega dobička za to leto, preseže znižano zavarovalno osnovo, od katere so se plačevali prispevki za več kot 20 odstotkov, se v prihodnjem obdobju prispevki plačujejo od zavarovalne osnove, določene na podlagi dejanskega ugotovljenega dobička, povečanega za 20 odstotkov. Znižana zavarovalna osnova velja, dokler se ne določi le-ta na novo. Podrobnejši način določanja zavarovalne osnove (145. člen ZPIZ-2) je objavljen v Pravilniku o določanju zavarovalne osnove objavljen v Uradnem listu RS št. 89/2013.

Obrazec za obračun prispevkov za socialno varnost za zavezanca,

ki so obvezno zavarovani kot družbeniki (OPSVL obrazec), je predpisan s Pravilnikom o obrazcih za obračun prispevkov za socialno varnost (Uradni list RS št. 138/06, 126/08, 10/13 in 47/13). Zavezanec za obračun prispevkov podatke predloži davčnemu organu v elektronski obliki preko storitev elektronskega poslovanja DURS: <http://edavki.durs.si>.

Prispevki za socialno varnost se izračunajo po stopnjah, ki veljajo na dan nastanka davčne obveznosti za plačilo prispevkov za socialno varnost, kot je določeno v Zakonu o obdavčevanju ZDavP-2. Zavezanec za prispevke za socialno varnost-družbenik predloži obračun prispevkov za socialno varnost in plača prispevke za socialno varnost najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec (353. člen ZDavP-2).

Opozorilo pri oddaji REK obrazcev – podatki o nepremičninah

Polje A030 Identifikator vrste premoženja se izpolni ob izplačilu dohodka iz oddajanja nepremičnin v najem. Vpiše se šifra katastrske občine in številka parcele oziroma stavbe ali dela stavbe. Polje A030 se izpolni za vsako vrsto nepremičnine ločeno, skupaj z dohodkom, ki se nanaša na oddajanje te nepremičnine. Za dohodke, dosežene na podlagi oddajanja nepremičnega premoženja v najem, so uvedene nove vrste dohodkov, ki se uporabljajo od 1. 1. 2014 dalje od 1701 do 1706.

Dušan Bavec, univ. dipl. prav.

Po starem zakonu upokojeni s. p.-ji imajo še naprej polno pokojnino

Z veseljem ugotavljamo, da je naša pobuda za podaljšanje prehodnega obdobja za uskladitev lastnosti zavarovanca pri oblasteh naletela na plodna tla, pa čeprav se je prehodno obdobje podaljšalo le za eno leto in ne za dve, kot smo na OZS predlagali.

Podaljšanje prehodnega obdobja za uskladitev lastnosti zavarovanca s konca leta 2013 na konec leta 2014 velja LE za tiste upokojene s. p.-je, ki so uveljavili izvzem iz zavarovanja

po starem pokojninskem zakonu ZPIZ-1, torej za tiste, ki so najpozneje do 31. 12. 2013, kljub polni upokojitvi, obdržali dejavnost in iz tega naslova plačevali le pavšalne prispevke, NE pa za tiste s. p.-je, ki se letos upokojujejo. To torej pomeni, da tisti s. p.-ji, ki letos izpolnjujejo pogoje za upokojitev, nimajo več takšnih možnosti kombinacije dejavnosti in pokojnine, kot jih je preko izvzema iz zavarovanja omogočal 18. člen ZPIZ-1 (3 različne variante), ampak le **delno upokojitev**, pri kateri pa morajo biti vključeni v zavarovanje minimalno v polovičnem obsegu, kar hkrati posledično pomeni, da jim najmanj polovica pokojnine miruje, vse dokler bodo opravljali dejavnost. Po eni strani se zdaj ta kategorija zavarovancev čuti na neki način prikrajšana, ker s podaljšanjem prehodnega obdobja niso ničesar pridobili, toda po drugi strani jim je treba povedati, da je delna upokojitev za marsikoga tudi ustrezen inštitut. V primerjavi s starim izvzemom jo namreč podjetnik lahko uveljavi takoj, ko izpolni splošne pogoje bodisi za predčasno ali starostno upokojitev in mu ni treba izpolnjevati dodatnih pogojev, ki so veljali prej in so bili marsikdaj precej strožji od splošnih upokojitvenih, na primer fiksna starost 63 let, ki se ni zniževala na račun otrok, ni smel opravljati dejavnosti z osebnim delom, ampak je moral imeti vsaj enega zaposlenega s polnim delovnim časom in za nedoločen čas, po upokojitvi je lahko opravljal le isto dejavnost in v enakem obsegu ali pa je bil relevanten triletni nizek dobiček, ki skupaj s prispevki nikoli ni smel presežati minimalne plače. Ob tem je pri delni upokojitvi vsekakor finančno stimulatívno tudi to, da se ob polovici pokojnine dobi še 5-odstotni bonus kot neke vrste nagrada, ker se zavarovanec ne upokoji v celoti, čeprav bi se lahko, ampak se upokoji le polovično. Takšen 5-odstotni bonus bo prejemal, dokler se ne upokoji v celoti, vendar največ do 65. leta starosti.

Tisti, ki so bili skeptični glede našega zavzemanja za podaljšanje prehodnega obdobja in so že uskladili svoj status na podlagi 406. člena ZPIZ-2, **lahko ponovno vzpostavijo enak status, kot so ga imeli na dan 31. 12. 2012**. Sem prepričan, da te možnosti ne bodo uveljavili tisti, ki so že šli v preoblikovanje ali prenos dejavnosti, bo pa to zagotovo storila večina tistih, ki so se že delno reaktivirali. Ta ugodnost velja tudi za tiste zavarovance, ki so dejavnost že izbrisali iz PRS, saj se lahko ponovno registrirajo in se niso dolžni zavarovati.

Kako kaže v perspektivi

Tako v okviru same stanovske organizacije kot še posebej tistim pristojnim institucijam, ki imajo »škarje in platno v svojih rokah«, je treba zastaviti bistveno vprašanje, ali je sploh smiselno in korektno postavljati zahtevo, da mora podjetnik svojo dejavnost zapreti, če hoče uveljaviti polno pokojnino, kar je še posebej nepotrebno, če ima podjetnik zaposlene delavce.

Le zakaj postavljati takšne ovire? Dobro bi namreč bilo, da vsem pristojnim institucijam čim prej pride v podzavest spoznanje, da več kot bo denarja v obtoku, več bo davkov iz naslova dohodnine, DDV-ja, več bo prispevkov za ZPIZ in preostale institucije, večja bo socialna varnost upokojencev, večje bo njihovo zadovoljstvo, ko bodo videli, da lahko s svojo glavo in s svojimi rokami koristno in aktivno soustvarjajo tudi v starosti, manj bo sive ekonomije. In nasprotno.

Tako ministrstvo za delo kot tudi druge institucije večkrat izpostavljajo in nagovarjajo starejše, da je treba ohraniti aktivnost v čim višjo starost. Zaželeno bi moralo biti, da se ta aktivnost pozna tudi v materialnem smislu. Novela Zakona o urejanju trga dela je to omogočila upokojencem, ki v odvisnem razmerju lahko brez škodljivega vpliva na pokojnino zaslužijo do 6.300 €. Podobno je brez škodljivega vpliva na pokojnino možno opravljati funkcijo prokurista ali direktorja na podlagi civilnopravne pogodbe o poslovođenju in to ne glede na omejitev zneska (po starem ZPIZ-1 je veljala omejitev do minimalne plače), prav tako tudi razni intelektualci preko avtorskih in podjemnih pogodb lahko brez škodljivega vpliva na pokojnino prejemajo honorarje in to brez limita. Naj torej to velja tudi za upokojene s. p.-je.

Se pa na ta račun plača določena denarna dajatev, s čimer bi bil dosežen večplastni pozitivni učinek. Med tistimi, s katerimi sem imel kontakt na temo 406. člena ZPIZ-2 in podaljšanjem prehodnega obdobja za že upokojene s. p.-je, se je velika večina njih strinjala, da ne vidijo nobenih težav, če bi se pavšalni prispevki s sedanjih 32 € dvignili na 100 € ali celo še malo višje, da jim le ostane pokojnina v celoti! Ljudje namreč pokojnino razumejo kot pravico, ki jim pripada, ker so v ta namen 40 let oziroma nekateri malo manj plačevali prispevke.

V letu 2014 bomo najbrž pripravili problemsko konferenco, na kateri bi izpostavili vse prednosti, pa tudi slabosti naše pobude, da podjetnik lahko nadaljuje z dejavnostjo, četudi se v celoti in ne le delno upokoji. Pri tem računamo na udeležbo vseh kompetentnih institucij, seveda pa tudi upokojenih obrtnikov s. p.-jev, ki so s svojimi praktičnimi izkušnjami in predlogi pomembno prispevali že pri sooblikovanju našega uspešno končanega projekta za enoletno podaljšanje prehodnega obdobja. Prav gotovo bodo v iskanju ustrezne rešitve zelo aktivni tudi obrtniki, katerih upokojitev je že ali šele na vidiku.

Kako lahko zakonito dela upokojenec?

Skladno z napovedjo v eni od prejšnjih števil Obrtnika tokrat predstavljam nabor nekaj najbolj realnih različic, na podlagi katerih lahko upokojenci opravljajo delo. Pri tem sem se osredotočil predvsem na vprašanje, kako posamezna oblika dela lahko vpliva na pokojnino. V finančni vidik oziroma stroškovno obremenitev posamezne oblike dela se v svojem prispevku podrobneje ne spuščam, saj je to kompetenca finančno-računovodske stroke. Možnosti tako imenovanega »**izvzema iz zavarovanja**«, ki bi s. p.-jem omogočala, kljub upokojitvi in prejetanju polne pokojnine, še naprej opravljati dejavnost in iz tega naslova plačevati le pavšalne prispevke, že od uveljavitve novega pokojninskega zakona ZPIZ-2, torej od začetka leta 2013, ni več. Za tiste, ki so to možnost, da se upokojijo in prejemajo celotno pokojnino ter ob tem obdržijo dejavnost in iz tega naslova plačujejo pavšalne prispevke v višini 32,17 €, pa se prehodno obdobje zaključuje s koncem letošnjega leta 2014. Ta spremenjeni datum je posledica tega, da smo

na OZS pristojne uspeli prepričati o nujnosti podaljšanja prehodnega obdobja za vsaj 1 leto, čeprav je OZS predlagala podaljšanje prehodnega obdobja za 2 leti. Če ne pride v tem letu še do kake zakonske spremembe, se bo po izteku prehodnega obdobja morala torej tudi ta kategorija zavarovancev odločiti bodisi za **delno reaktivacijo**, kar »de facto« pomeni akceptiranje delne upokojitve, ali pa za zaprtje s. p.-ja, če bodo želeli uživati celotno pokojnino. Delno upokojitev lahko seveda uveljavlja tudi zavarovanec iz naslova delovnega razmerja, torej delavec.

Kombinacija opravljanja dejavnosti in upokojitve za tiste s. p.-je, ki se upokojujejo po novem ZPIZ-2, je možna le na način **delne upokojitve** (stari zakon ZPIZ-1 delne upokojitve za podjetnike ni poznal), pri kateri mora biti podjetnik v zavarovanju vsaj v polovičnem obsegu, kar posledično pomeni, da dobi največ polovico pokojnine, ki je povečana za 5-odstotni bonus. Druga polovica pokojnine mu miruje oziroma je zamrznjena. Nujno pa je ob tem pojasniti, da če podjetnik uveljavlja delno upokojitev iz novega zakona ZPIZ-2, ob poznejši polni upokojitvi ne more računati na upokojitev po starem zakonu ZPIZ-1, pa čeprav bi ob uveljavitvi novega zakona to garancijo morda imel.

Nikakor ne gre spregledati niti stimulativne zakonske ureditve, ki jo prinaša novi ZPIZ-2, za **odložitev upokojitve** po izpolnitvi vseh upokojitvenih pogojev. Tako tisti zavarovanec, ki izpolnjuje vse upokojitvene pogoje po ZPIZ-2, pa tega ne stori, lahko uveljavlja **bonus v višini 20 % pokojnine**, kot bi mu pripadala, če bi se upokojil, pa se ne (glej 3. odstavek 38. člena ZPIZ-2). Bistvo te nove zakonske določbe je v tem, da se stimulirajo zavarovanci, da se ne upokojijo takoj s prvim dnevom, ko imajo izpolnjene upokojitvene pogoje, ampak upokojitev na račun konkretne finančne stimulacije odložijo. Pomembno je vedeti, da se takšen bonus lahko uveljavlja le do 65. leta starosti in da se ne priznava po uradni dolžnosti, ampak ga mora zavarovanec uveljavljati z ustrezno vlogo na ZPIZ-u – obrazec je dosegljiv tudi na ZPIZ-ovih spletnih straneh (www.zpiz.si). Ob tem bo zavarovancu od izpolnitve upokojitvenih pogojev po 4. ali 5. odstavku 27. člena ZPIZ-2 nadaljnja (največ) 3 leta bistveno **ugodnejše vrednotena pokojninska doba brez dokupa**, in sicer v višini 1 % neto za 3 mesece oziroma 4 % za eno leto; za največ 3 leta se torej pokojnina lahko zviša za 12 % neto (glej 6. odstavek 37. člena ZPIZ-2).

V primeru, da ima dejavnost odprto ožji družinski član, bo upokojenec lahko delo opravljal na podlagi **tako imenovanega kratkotrajnega dela**, ki je po predhodni prijavi na krajevno pristojni upravni enoti možno do 40 ur na mesec. Na takšni podlagi se lahko »zaposli« tudi ožji družinski član lastnika ali solastnika d. o. o.-ja. Ne glede na statusno obliko delodajalec ne sme imeti več kot 10 zaposlenih. Takšno delo je brezplačno, kljub temu pa je treba voditi dnevno evidenco. Edini strošek takšnega dela je pavšalni prispevek za zdravstvo, ki trenutno znaša 4,55 €. Med ožje družinske člane sodijo zakonec oziroma zunajzakonski partner, starši in otroci oziroma posvojenci, ne pa na primer tudi bratje in sestre podjetnika. Več o značilnostih takšnega dela si lahko ogledate na spletnih straneh ministrstva za delo: www.mdds.gov.si/si/delovna_podrocja/trg_dela_in_zaposlovanje/delo_na_crno/kratkotrajno_delo.

Bodisi pri delodajalcu, ki je ožji družinski član, kot tudi pri katerem

koli drugem delodajalcu pa lahko upokojenec dela na podlagi novega inštituta, ki ga je vpeljala zadnja novela Zakona o urejanju trga dela, in sicer od 1. julija naprej upokojenci lahko delajo na podlagi **pogodbe o začasnem ali občasnem delu**. Takšno delo je omejeno na 60 ur mesečno, urna postavka znaša najmanj 4,20 € bruto, na letnem nivoju pa je možno na ta način zaslužiti do 6.300 € bruto. Prejemki iz naslova te pogodbe nimajo nikakršnega škodljivega vpliva na pokojnino. Podrobnosti o značilnosti takšnega dela si lahko preberete v mojem članku, objavljenem v junijskem Obrtniku. Vsi člani OZS s poravnano članarino lahko brezplačno dobijo tudi vzorec takšne pogodbe. Na podlagi takšne pogodbe lahko dela upokojeni lastnik, na primer d. o. o.-ja, tudi v svojem podjetju, seveda pa mora biti poslovodna oseba nekdo drug. Kljub stroškovno enaki obremenjenosti je tovrstna pogodba za delo upokojenca bistveno bolj sprejemljiva od podjetniške pogodbe predvsem za delodajalca, saj se v zakonsko določenih okvirih delo opravlja lahko tudi na sistemiziranih delovnih mestih, torej tudi za dela iz osnovne dejavnosti delodajalca. Sicer tudi **podjemna pogodba** za delo upokojenca ni popolnoma izključena, toda uporabi naj se bolj za enkratna in pomožna dela, nikakor pa ne za dela, na podlagi katerih bi inšpektor lahko zaključil, da so podani elementi delovnega razmerja, zaradi česar bi lahko po eni strani zahteval sklenitev pogodbe o zaposlitvi, po drugi strani pa delodajalca visoko oglobil.

Kot je bilo že v oktobrskem Obrtniku pojasnjeno, na status uživalca pokojnine lastništvo d. o. o.-ja nima škodljivega vpliva, če upokojenec ni hkrati poslovodna oseba oziroma direktor, ampak to funkcijo opravlja nekdo drug. Najpogosteje lastnik postane tudi prokurist podjetja, ki pa ima značaj pogodbenega zastopnika. V ta namen se običajno sklene **pogodba o prokuri**. Za razliko od starega pokojninskega zakona ZPIZ-1 novi zakon ZPIZ-2 dovoljuje upokojencem prejemanje prihodkov iz tega naslova tudi preko minimalne plače. Tudi v takšnem primeru se upokojencu ni treba vključiti v obvezno zavarovanje, se pa iz tega naslova zavaruje za primer invalidnosti in smrti, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni. Zanj izplačevalec plača le prispevek delodajalca v višini 8,85 %. Osnovo predstavlja vsako posamezno plačilo za opravljeno delo oziroma storitev.

Enaka obremenitev je tudi v primeru, ko upokojenec ni lastnik podjetja, ampak opravlja zgolj poslovodno funkcijo na podlagi civilnopravne **pogodbe o poslovodenju**. V nasprotju s pogosto napačnim prepričanjem marsikaterega spraševalca je torej upokojenec, ki ni lastnik ali solastnik d. o. o.-ja, brez škodljivega vpliva na njegovo pokojnino lahko tudi poslovodna oseba oziroma direktor, toda nikakor ne na podlagi pogodbe o zaposlitvi, ampak na podlagi civilnopravne pogodbe o poslovodenju.

Če ima delo, ki bi ga opravljal upokojenec, značaj avtorskega dela, kot je le-to opredeljeno v Zakonu o avtorski in sorodnih pravicah, pa je možno skleniti avtorsko pogodbo.

Mitja Korunovski

Nov zakon o štipendiranju

Z novim letom stopa v veljavo zakon, ki prinaša na področju štipendiranja nekaj novosti. V Zakonu o štipendiranju je novost, denimo, štipendija za deficitarne poklice. Namen in cilj štipendij za deficitarne poklice se opredeli v politiki štipendiranja, ki jo sprejme Vlada Republike Slovenije za obdobje petih let. Štipendije za deficitarne poklice sklad dodeli na podlagi javnega razpisa, ki ga objavi do konca meseca januarja za naslednje šolsko ali študijsko leto.

Štipendija za deficitarne poklice mesečno znaša 100 evrov. Kadrovske štipendije se dodeljujejo na podlagi medsebojnega razmerja med štipenditorjem in štipendistom, ki je urejeno s pogodbo o štipendiranju. Kadrovske štipendije so lahko sofinancirane s strani Sklada RS za razvoj kadrov in štipendije ali s strani razvojne regionalne agencije (RRA). Delodajalec hkrati ne more prejeti sredstev za sofinanciranje kadrovske štipendije za istega štipendista pri skladu in pri RRA.

Kadrovska štipendija, ki jo delodajalec uveljavlja za sofinanciranje, ne sme biti nižja od državne štipendije. Sofinanciranje se dodeli v višini 50 % kadrovske štipendije, vendar največ v višini 30 % mini-

malne plače. Če pa se štipendist izobražuje na ravni izobraževanja in področju, opredeljenem v politiki štipendiranja kot deficitarno, se sofinanciranje dodeli v višini 70 % kadrovske štipendije, vendar največ v višini 40 % minimalne plače. Višina sofinanciranja za posameznega štipendista se lahko za novo šolsko ali študijsko leto poveča do največ 10 % glede na predhodno šolsko ali študijsko leto na podlagi vložene zahteve delodajalca.

Delodajalec mora s štipendistom, za katerega je prejemal sofinanciranje kadrovske štipendije, po zaključku izobraževanja skleniti pogodbo o zaposlitvi. Novi Zakon o štipendiranju pa tudi predvideva, da mora štipendist štipenditorju omogočiti opravljanje enomesečne delovne prakse v vsakem šolskem oziroma študijskem letu.

Delodajalec, ki dodeljuje, ali štipendist, ki prejema sofinancirano kadrovsko štipendijo, lahko v prvem letu štipendijskega razmerja po preteku enomesečne delovne prakse odpove pogodbo o štipendiranju.

Delodajalci morajo informacije o kadrovskih štipendijah, ki jih razpisujejo, ne glede na to, ali so sofinancirane ali ne, za leto 2014/2015 objaviti na spletni strani Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije do 31. 1. 2014. Delodajalci potrebe oddajo preko spletne strani sklada www.sklad-kadri.si. Po tem datumu bo sklad o razpisanih kadrovskih štipendijah obveščal dijake in študente. Vsi delodajalci bodo morali skladu letno poročati o podeljenih kadrovskih štipendijah, ne glede na to, ali je štipendija sofinancirana iz javnih sredstev ali ne.

Državni zbor RS je 20. 6. 2013 sprejel novi Zakon o štipendiranju, ki je v veljavi od 1. 1. 2014. Novi Zakon o štipendiranju pa še ne bo vplival na dodeljevanje štipendij za šolsko/študijsko leto 2013/2014, ki se bodo dodeljevale še po starem zakonu.

mozaik ozs.si

Odkrij možnosti za velike prihranke!

Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah širše ravni za JANUAR 2014

Opomba: naslovi kolektivnih pogodb so zapisani s ključnimi besedami

1. IZHODIŠČNE PLAČE

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Oznaka KP	TR	Bruto v €											Uradni list RS
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VIII.	IX.	
7.	grafična	420,85	462,94	513,44	576,56	656,53	753,32	-	854,33	-	1.182,59	1.426,68	51/98, 64/01, R: 24/04, 103/04, 79/05, 95/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08
8/1	knjigotrska	401,36	461,56	521,77	581,97	682,31	882,99	-	1.043,54	-	1.324,49	1.525,17	
8/2	založniška	432,13	496,95	561,77	626,59	734,62	950,69	-	1.123,54	-	1.426,03	1.642,09	43/00, 77/00, 24/01, 46/01, 78/01
8/3	časopisna, inf.-revijalna	447,51	514,64	581,76	648,89	760,77	984,52	-	1.163,53	-	1.476,78	1.700,54	R: 33/04, 117/04, 79/05, 95/06, 118/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08, 8/10, 55/11, 17/12, 63/13
16.	železnice	329,59	362,55	405,40	451,54	510,86	609,74	-	692,14	-	823,98	988,77	95/07
25.	komunala za leto 2012	Zneski izhodiščnih plač niso določeni.											94/04, 8/05, R: 15/05, 71/05, R: 71/05, R: 120/05, 14/06, 82/06, 66/07, 18/08, 5/09, 10/10, 95/10, 14/11, 62/11, 74/11, 19/12, 43/12, 4/13, 111/13
26/1	nepremičnine - 1	329,59	362,55	405,40	481,20	527,34	711,91	-	889,89	-	1.153,57	1.384,28	
26/2	nepremičnine - 2	354,30	389,73	435,79	517,28	566,88	765,29	-	956,61	-	1.240,05	1.488,06	9/98, 35/00, R: 78/03, 117/04, 87/05
26/3	nepremičnine - 3	379,03	416,93	466,21	553,38	606,45	818,70	-	1.023,38	-	1.326,61	1.591,93	

2. NAJNIŽJE OSNOVNE PLAČE

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Oznaka KP	TR	Bruto v €													Uradni list RS	
		I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2.	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	
1.	kmetijstvo na uro	459,36 2,64	501,12 2,88	556,80 3,20	614,22 3,53	-	687,30 3,95	-	810,84 4,66	-	913,50 5,25	-	-	1.077,06 6,19	-	36/11, 107/11, 109/12
2/A	gozdarstvo (A) na uro	654,69 3,7626	669,50 3,8477	685,50 3,9397	725,00 4,1667	-	820,00 4,7126	-	975,00 5,6034	-	1.095,00 6,2931	-	-	1.300,00 7,4713	1.550,00 8,9080	16/05, podpis, 9.9.05 (ni v Ur.l.RS), 37/06, 19/08, 99/08, 30/09, 46/10, 12/13
2/B	gozdarstvo (B) na uro	654,69 3,7626	755,00 4,3391	855,00 4,9138	908,00 5,2184	-	960,00 5,5172	-	1.015,00 5,8333	-	1.245,00 7,1552	-	-	1.480,00 8,5057	1.765,00 10,1437	
3.	premogovništvo	433,65	533,35	574,70	635,85	-	701,50	-	834,56	-	1.027,71	-	-	1.354,27	1.596,40	44/96, R: 73/03, 100/04, 81/05, podp. 25-7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07
4.	tekstil	401,49	429,72	466,88	512,68	-	568,67	-	672,15	-	758,41	-	-	896,40	1.068,90	55/09, RV: 28/10
5.	lesarstvo	425,80	464,86	512,24	564,45	-	630,87	-	741,19	-	834,88	-	-	-	-	132/06, P: 28/07, R: 66/07, 32/08, R: 36/09, 34/10, 22/11, 26/12, 30/13
9/1	kemična - 1	476,61	530,60	587,71	657,28	-	740,35	-	833,80	902,33	1.013,44	1.097,55	-	1.282,37	1.444,36	
9/2	kemična - 2	528,53	581,48	647,94	724,78	-	816,15	-	918,95	994,75	1.117,28	1.209,69	-	1.413,21	1.591,81	37/07, R: 38/07, 95/07, R: 89/08, 104/09
9/3	kemična - 3	629,25	692,59	772,54	863,92	-	972,94	-	1.094,43	1.185,81	1.331,18	1.441,24	-	1.684,22	1.897,08	RV: 73/10, 109/10, 107/11, 25/13, 55/13

Oznaka KP	TR	Bruto v €													Uradni list RS	
		I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.		IX.
10	nekov. rudnine	479,40	533,73	592,23	662,12	-	746,11	-	839,29	909,31	1.021,25	-	-	1.291,72	-	55/13
11.a	kovins. ind. na uro	501,12 2,88	548,10 3,15	605,52 3,48	690,78 3,97	-	753,42 4,33	-	880,44 5,06	-	1.028,34 5,91	-	-	1.174,50 6,75	1.388,52 7,98	108/05, 97/06, 90/07, 33/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 84/11, 51/13
11.b	elektroind. na uro*	542,88 3,12	555,06 3,19	609,00 3,50	685,56 3,94	-	746,46 4,29	-	870,00 5,00	-	1.010,94 5,81	-	-	1.155,36 6,64	1.358,94 7,81	108/05, 95/06, R: 71/07, 82/07, 32/08, 70/08, 47/09, RV: 75/09, 10/10, 84/11, 104/11, 32/13
11.c	kov. mat., liv. na uro	501,12 2,88	555,06 3,19	610,74 3,51	699,48 4,02	-	762,12 4,38	-	889,14 5,11	-	1.040,52 5,98	-	-	1.190,16 6,84	1.404,18 8,07	14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 70/11, 84/11, 70/12, 59/13
12.	elektrogosp.	432,83	502,31	544,00	623,90	-	693,38	-	821,92	-	1.037,30	-	-	1.457,66	1.648,73	38/96, 45/96, R: 29/03, 100/04, 81/05, podpis 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07
13.	gradbena na uro	408,00 2,34	443,00 2,55	491,00 2,82	544,00 3,13	577,00 3,32	643,00 3,70	683,00 3,93	720,00 4,14	834,00 4,79	854,00 4,91	960,00 5,52	1.034,00 5,94	1.145,00 6,58	1.329,00 7,64	1/05, 100/05, 83/06, 71/07, 18/08, 76/08, 64/09, 62/11, 75/13
14.	trgovina	449,82	487,33	536,09	588,59	-	656,08	-	768,60	-	916,66	-	-	-	-	11/06, P: 127/06, 109/07, RV: 21/08, 94/08, 10/09, 34/09, 55/09, R: 68/09, 54/10, 26/11, 30/11, 57/11, 104/11, 51/12, 53/12, 94/12, 47/13, 58/13
15.	gostinstvo	474,30	510,00	571,20	632,40	-	703,80	-	836,40	-	938,40	-	-	1.101,60	-	109/11, 99/12, 110/13
17.	cestno gospodarstvo	405,41	441,97	489,47	540,65	-	606,11	-	723,43	-	821,18	899,40	-	977,60	1.173,12	135/04, R: 50/05, R: 87/05, 89/05, R: 97/05, odstop: 91/06, 111/06, 19/07, 7/08, 22/08, 103/08
18.	cestni pot. promet	408,90 2,35	424,56 2,44	494,16 2,84	546,36 3,14	-	612,48 3,52	-	723,84 4,16	-	816,06 4,69	-	-	-	-	14/12, 52/12
21.	poštna	481,98 2,77	551,58 3,17	577,68 3,32	655,98 3,77	-	716,88 4,12	-	843,90 4,85	1.049,22 6,03	1.101,42 6,33	-	-	1.198,86 6,89	1.303,26 7,49	50/03, 94/04, 61/05, 84/08, 91/09
23	banke	-	-	-	648,42	-	739,22	-	924,02	-	1.155,02	-	-	1.386,02	1.663,24	5/11, 14/13
24.	zavarovalstvo	362,53	416,91	471,29	507,54	-	587,30	-	725,06	-	888,20	-	-	1.123,84	1.268,86	24/11
28.	drobno gospod.	546,43	622,94	699,41	786,85	-	879,74	-	1.049,14	-	1.191,21	-	-	1.420,70	1.704,84	94/10, 58/11
29.	obrt, podjetništvo	561,38	583,62	630,30	644,76	-	683,66	-	783,72	-	917,12	-	-	1.028,28	-	73/08, 55/10, 100/11, 99/12, 92/13

*Opomba: V Uradnem listu RS št. 92/2013, je bila sprejeta nova Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo. Zneski izhodiščnih plač po Kolektivni pogodbi za obrt in podjetništvo so še nespremenjeni. KP se bo začela uporabljati s 1.1.2014. Novi zneski KP za obrt in podjetništvo ter KP pošte bodo objavljeni v naslednji številki.

3. NAJNIŽJE IZPLAČANE PLAČE, MINIMALNE PLAČE, JANUAR 2014

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Oznaka KP	TR	Bruto v €													Uradni list RS	
		I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.		IX.
13.	gradbena*	590,00	617,00	670,00	740,00	770,00	810,00	850,00	890,00	960,00	1.005,00	1.102,00	1.212,00	1.452,00	1.747,00	1/05, 100/05, 83/06, 71/07, 18/08, 76/08, 64/09, 62/11, 75/13

Najnižje izplačane plače po tarifnih razredih veljajo za 174 ur za vse delavce, razen za pripravnike in tiste delavce, ki ne dosegajo planiranih rezultatov po vnaprej znanih kriterijih.

* Bodite pozorni na znesek minimalne plače, določen z Zakonom o minimalni plači UL RS, št. 13/10

4. KP dejavnosti, ki ZNESKOV USKLADITVE še niso vključile v sistem plač

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Zap. št. KP	KP	januar 2014
24	Zavarovalnice	59,88
26	Nepremičnine – 1, 2, 3	49,87

Okrajšave: Oznaka KP = oznake kolektivnih pogodb, zapisane v prvi koloni, so povzete iz UL RS, št. 87/04, str. 10656; TR = tarifni razred; P = v Uradnem listu objavljeni popravek; odp. = odpoved KP; če ni objavljene številke UL RS, odpoved ni bila uradno objavljena; R = razlaga komisije za razlago kolektivne pogodbe; R označena s krepkim tiskom, se nanaša na (ne) uporabnost določb kolektivne pogodbe zaradi uveljavitve Zakona o delovnih razmerjih; RV = razširjena veljavnost

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2014

na podlagi Pravilnika o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2014 (Uradni list RS, št. 108/13).

Stopnje dohodnine za davčno leto 2014:

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.021,34	16 %	
8.021,34	18.960,28	1.283,41	+ 27 % nad 8.021,34
18.960,28	70.907,20	4.236,92	+ 41 % nad 18.960,28
70.907,20		25.535,16	+ 50 % nad 70.907,20

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2014 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica, preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	668,44	16 %	
668,44	1.580,02	106,95	+ 27 % nad 668,44
1.580,02	5.908,93	353,08	+ 41 % nad 1.580,02
5.908,93		2.127,93	+ 50 % nad 5.908,93

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2014.

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	10.866,37	6.519,82
10.866,37	12.570,89	4.418,64
12.570,89		3.302,70

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	905,53	543,32
905,53	1.047,57	368,22
1.047,57		275,22

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava, se davčna osnova zmanjša za 275,22 evra.

2. Osebne olajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobrazuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 2.477,03 evra.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09

Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.769,30 evra (mesečno za 147,44 evra) glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje do 2.819,00 evra letno.

Minimalna plača	Znesek	Uradni list RS št.
Obdobje od 1. januarja 2013	783,66 EUR	8/2013
od 1. januarja 2012	763,06 EUR	5/2012
od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2011	748,10 EUR	3/2011

Minimalna plača je mesečna plača za delo, opravljeno v polnem delovnem času. Zajema osnovno plačo, del plače za delovno uspešnost, del plače za poslovno uspešnost in dodatke. V minimalno plačo niso zajeta povračila stroškov v zvezi z delom (npr. povračilo za prehrano, prevoz na delo) in drugi osebni prejemki (npr. odpravnine, jubilejne nagrade). Delavec, ki dela krajši delovni čas, ima pravico do sorazmernega dela minimalne plače.

OBRAČUN PRISPEVKOV

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih – za december 2013

Dosežena osnova v EUR za leto 2012		Do vključno 9.156,72*	Nad 9.156,72* do vključno 18.305,64**	Nad 18.305,64 do vključno 27.458,46	Nad 27.458,46 do vključno 36.611,28	Nad 36.611,28 do vključno 45.764,10	Nad 45.764,10 do vključno 54.916,92	Nad 54.916,92 do vključno 64.069,74	Nad 64.069,74
Bruto zavarovalna osnova v EUR	minimalna plača	783,66	915,67	1.373,50	1.831,33	2.289,17	2.747,00	3.204,83	3.662,66
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%	121,47	141,93	212,89	283,86	354,82	425,79	496,75	567,71
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%	69,35	81,04	121,55	162,07	202,59	243,11	283,63	324,15
Skupaj prispevki za PIZ	24,35%	190,82	222,97	334,44	445,93	557,41	668,90	780,38	891,86
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%	49,84	58,24	87,35	116,47	145,59	174,71	203,83	232,95
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%	51,41	60,07	90,10	120,14	150,17	180,20	210,24	240,27
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%	4,15	4,85	7,28	9,71	12,13	14,56	16,99	19,41
Skupaj prispevki za ZZ	13,45%	105,40	123,16	184,73	246,32	307,89	369,47	431,06	492,63
Prisp. zavarovanca za starš. varstvo	0,10%	0,78	0,92	1,37	1,83	2,29	2,75	3,20	3,66
Prisp. delodajalca za starš. varstvo	0,10%	0,78	0,92	1,37	1,83	2,29	2,75	3,20	3,66
Prisp. zavarovanca za zaposlovanje	0,14%	1,10	1,28	1,92	2,56	3,20	3,85	4,49	5,13
Prisp. delodajalca za zaposlovanje	0,06%	0,47	0,55	0,82	1,10	1,37	1,65	1,92	2,20
Skupaj drugi prispevki	0,40%	3,13	3,67	5,48	7,32	9,15	11,00	12,81	14,65
PRISPEVKI SKUPAJ	38,20%	299,35	349,80	524,65	699,57	874,45	1.049,37	1.224,25	1.399,14

Povprečna bruto plača za oktober 2013 znaša 1.526,11 EUR. * Minimalna plača za leto 2012 ** Povprečna bruto plača zaposlenih v RS za leto 2012

Zavezanci, ki nimajo plač, plačujejo prispevke od osnove, od katere plačujejo prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, **do 15. dne v mesecu za pretekli mesec**. V enakem roku morajo davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu (OPSVZ), ki se odda po sistemu eDavki. Plačilne naloge izpolnijo v skladu z navodili pristojnega davčnega urada.

Od 1. 10. 2011 velja nov način plačevanja davkov in prispevkov za socialno varnost. Več o tem si lahko preberete na spletni strani DURS http://www.durs.gov.si/si/aktualno/nov_nacin_placevanja_davkov_s_1_10_2011/.

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Glede na določila 428. člena ZPIZ-2 se do določitve novega zneska pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ta prispevek plačuje v znesku, ki je določen v II. oziroma VII. točki Sklepa o določitvi prispevkov za posebne primere zavarovanja. Skladno s tem Sklepom znaša mesečni znesek pavšalnega prispevka **32,14 EUR do 31. marca 2013 in od 1. aprila 2013 dalje 32,17 EUR**. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec in ga po novem znesku prvič plačajo za april 2013, in sicer do 15.5.2013.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, so zavarovane za poškodbo pri delu in poklicno bolezen na podlagi 10. točke 17. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ). Prispevek za zdravstveno zavarovanje znaša 4,58 EUR mesečno, in je določen za obdobje **od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2014**. (Dijaki, študenti pri praktičnem in študentskem delu, osebe, ki opravljajo popoldansko dejavnost idr.). Za zavarovance iz 2., 4., 5., 7., 8., 10. in 11. točke 17. člena se od 1. 2. 2014 dalje prispevek plačuje v višini 0,53 % od prejetega dohodka. Prispevek plačujejo zavezanci mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec – ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Zavarovalna podlaga 103 - Ureditev zavarovanj družbenikov družb in ustanoviteljev zavodov, ki niso poslovodne sebe

Zavarovalna podlaga 103 velja za lastnike zasebnih podjetij, ki niso obvezno zavarovani na drugi podlagi in iz tega naslova izpolnjujejo pogoje le za obvezno zdravstveno zavarovanje. Zavezanec za plačilo prispevkov za zdravstveno zavarovanje je zavarovalec sam. Prispevki se obračunavajo po stopnji 13,45 % od najnižje bruto pokojninske osnove in znašajo **114,06 EUR**. Družbeniki družb in ustanovitelji zavodov, ki niso hkrati poslovodne osebe, in so na dan 05.11.2013 vključeni v zavarovanje po šifri podlage 103, od 06.11.2013 ne izpolnjujejo več pogojev za zavarovanje po 6. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ. ZZVZZ bo tem zavarovancem posredovalo obvestilo o spremembi pogojev za zavarovanje in jih pozval, da si uredijo odjavo iz zavarovanja po navedeni podlagi, ter da si uredijo zdravstveno zavarovanje po drugi ustrezni podlagi.

Zavarovalna podlaga 104

Zavarovalna podlaga 104 velja za osebe, ki na območju RS samostojno opravljajo gospodarsko in poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic (5. točka prvega odstavka 15. člena ZZVZZ), in na tej podlagi izpolnjujejo pogoje za obvezno zdravstveno zavarovanje. Prispevki za zdravstveno zavarovanje se obračunajo po stopnji 13,45 % (najmanj) od minimalne plače, in znašajo **105,40 EUR**.

Obveznost zdravstvenega zavarovanja nastopi tudi v primerih, ko te osebe po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ne izpolnjujejo pogojev za zavarovanje, torej tudi ko bodo 1) na šolanju ali 2) v delovnem razmerju za več kot polovico vendar manj kot polni delovni čas, in ne bodo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovane iz naslova opravljanja samostojne gospodarske ali poklicne dejavnosti, ali 3) pa so uveljavile izvzem iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (odjava iz zavarovanja).

PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST ZA DRUŽBENIKA ZASEBNIH DRUŽB, KI SO POSLOVODNE OSEBE – ZA DECEMBER 2013

NAJNIŽJA NETO POKOJNINSKA OSNOVA	551,16 EUR	
Količnik za preračun neto osnove v bruto osnovo	1,53870	
NAJNIŽJA BRUTO POKOJNINSKA OSNOVA	848,07 EUR	
Naziv prispevka	stopnja	za plačilo
Skupaj prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	24,35%	206,50 EUR
Skupaj prispevki za zdravstveno zavarovanje	13,45%	114,06 EUR
Skupaj drugi prispevki: starševsko varstvo in zaposlovanje	0,40%	3,40 EUR
PRISPEVKI SKUPAJ	38,20%	323,96 EUR

V Uradnem listu RS, št. 12/2011, je bil objavljen Sklep o najnižji pokojninski osnovi, po katerem znaša najnižja pokojninska osnova od 1. januarja 2011 dalje 551,16 EUR.

Zavezanec plača prispevke do **15. dne v mesecu za pretekli mesec**. V enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVL, ki se odda po sistemu eDavki. Zneski prispevkov za socialno varnost so informativne narave.

www.durs.gov.si/si/aktualno/najnizja_pokojninska_osnova/

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV – JANUAR 2014

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010,100/2011, 99/2012 in 92/2013)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
1. Prehrana med delom		
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	4,90 EUR na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če delavec dela 11 ur ali več na dan, mu pripada pravica do sorazmerno višjega povračila za prehrano med delom	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela		
2.1. organiziran javni prevoz	delavec je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 70 % cene najcenejšega javnega prevoza	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	najmanj v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem do mesta opravljanja dela	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnica za službena potovanja v RS		
3.1. nad 6 do 8 ur nad 8 do 12 ur nad 12 ur	6,20 EUR 8,50 EUR 17,00 EUR	7,45 EUR 10,68 EUR 21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94 s spremembami)		
4.1. nad 6 do 8 ur	črtana (Ur. list 51/2012)	črtana (Ur. list 51/2012)
4.2. nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino	75 % zneska po Uredbi za tujino
4.3. nad 14 do 24 ur	cel znesek po Uredbi za tujino	cel znesek po Uredbi za tujino
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	44 EUR	44 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolgarija, Romunija	32 EUR	32 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %

Vrsta prejemka	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010 in 100/2011)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90 % zneska po Uredbi za tujino	90 % zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju v Sloveniji		
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prevoz na službenem potovanju v tujini		
7. Prenočevanje na službenem potovanju		
prenočevanje na službenem potovanju	v višini predloženega računa za prenočevanje, ki ga odobri delodajalec	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
8. Terenski dodatek		
terenski dodatek	4,00 EUR na dan	4,49 EUR na dan
9. Nadomestilo za ločeno življenje		
nadomestilo za ločeno življenje		334 EUR na mesec
10. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	najmanj v višini vsakokratne minimalne plače povečane za 1 %	najvišji znesek regresa za letni dopust, od katerega še ni potrebno obračunati prispevkov je 70% povprečne plače v RS za predpretekli mesec
11. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade	30 %, 50 % ali 70 % povprečne plače zaposlenih v RS za pretekle tri mesece delovna doba pri zadnjem delodajalcu	
za 10 let delovne dobe	452,83 EUR	460 EUR
za 20 let delovne dobe	754,72 EUR	689 EUR
za 30 let delovne dobe	1.056,60 EUR	919 EUR
za 40 let delovne dobe		919 EUR
12. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca v zadnjih treh mesecih ali v višini dveh povprečnih plač v RS za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodneje	
	3.018,86 EUR	4.063 EUR
13. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	1.509,43 EUR	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	754,72 EUR	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.509,43 EUR	1.252 EUR
14. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
1. letnik - dijak	90,00 EUR	172,00 EUR
2. letnik - dijak	120,00 EUR	172,00 EUR
3. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
4. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
študent	170,00 EUR	172,00 EUR
Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
oktober 2013	1.526,11 EUR	1.509,43 EUR

Pri obravnavi povračil stroškov v zvezi z delom je treba ločiti njihovo delovno-pravno obravnavo od davčne obravnave. Pravico delavca do povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o delovnih razmerjih – ZDR (Uradni list RS, št. 42/2002 s spremembami), ki v 130. členu določa, da mora delodajalec delavcu zagotoviti povračilo stroškov za prehrano med delom, stroškov za prevoz na delo in z dela ter stroškov, ki jih ima delavec pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju. Višina povračil tovrstnih stroškov se določi s kolektivno pogodbo s splošno veljavnostjo ali z izvršilnim predpisom.

Davčno obravnavo povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7), ki v prvem odstavku 44. člena med dohodke iz delovnega razmerja, ki se ne všteta v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljevanju davčna osnova), uvršča povračila stroškov v zvezi z delom pod pogoji in do višin, ki jih določi vlada.

Če delodajalec izplačuje povračila teh stroškov v znesku, ki presega znesek, ki ga za navedena povračila določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja – Uredba (Uradni list RS, št. 140/06 s spremembami), se znesek posameznega povračila v delu, ki presega znesek, določen v Uredbi, všteta v davčno osnovo.

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodni-na_pojasnila/dohodek_iz_zaposlitve/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja_splosno_pojasnilo/)

Obračunavanje in plačevanje prispevkov za socialno varnost: V skladu z zakonom o prispevkih za socialno varnost se prispevki za socialno varnost obračunavajo in plačujejo pri jubilejnih nagradah, odpravninah in solidarnostnih pomočeh ter povračilih stroškov v zvezi z delom v delu, ki presega z uredbo vlade določen znesek teh prejemkov, ki se ne všteta v davčno osnovo.

Zap. 1 - KPOP: Če delavec dela pri dveh delodajalcih, mu pripada pri vsakem delodajalcu sorazmerni del povračila za prehrano med delom, ki dnevno ne sme biti nižje od 4,90 EUR.

Zap. 1 - Uredba: Povračilo stroškov prehrane med delom za vsak dan, ko je delojemalec na delu vsaj 4 ure, se ne všteta v davčno osnovo v višini 6,12 EUR. Če je delojemalec na delu več kot 10 ur, se v davčno osnovo dodatno ne všteta 0,76 EUR za vsako nadaljnjo dopolnjeno uro po 8. urah prisotnosti.

Zap. 2 - KPOP: Če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delavec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati, je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 0,18 EUR, oziroma v vsakokratni višini po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se ne všteta v davčno osnovo, za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem, določenim v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec je upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela za dneve prisotnosti na delu, od kraja bivališča, določenega v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec ni upravičen do povračila stroškov prevoza, če delodajalec organizira brezplačni prevoz na delo in z dela.

Zap. 2 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela se ne všteta v davčno osnovo do višine stroškov javnega prevoza, od mesta opravljanja dela do običajnega prebivališča delojemalca, ki je najbližje mestu opravljanja dela, če je mesto opravljanja dela oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča vsaj 1 kilometer. Če delojemalec nima možnosti uporabe javnega prevoza, se v davčno osnovo ne všteta povračilo stroškov prevoza v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer. Če ima delojemalec pravico do uporabe služ-

benega vozila v privatne namene in mu delodajalec za tako uporabo zagotovi tudi gorivo, se povračilo stroškov prevoza na delo všteta v davčno osnovo.

Zap. 4: Delavec je upravičen do dnevnic pod pogoji in v višini, ki ga določa Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94, 63/94, 24/96, 96/00, 35/02, 86/02, 66/04, 73/04, 16/07, 30/09 in 51/12). V uredbi za tujino so določene dnevnic še za ostale države in območja. Če je na službenem potovanju v tujino zagotovljena brezplačna prehrana, se upravičencu za pokritje morebitnih drugih stroškov obračuna 20 % pripadajoče dnevnic te uredbe. Za odsotnost nad 14 do 24 ur delojemalcu pripadajo trije obroki prehrane, za odsotnost nad 10 do 14 ur dva obroka. **Za vse tiste, ki uporabljajo uredbo za tujino posredno velja davčna uredba. Ta za obračun dnevnic predpisuje tri vrste dnevnic: za službeno potovanje od 6-8 ur, za službeno potovanje nad 8-14 ur in za službeno potovanje nad 14 do 24 ur.**

Zap. 5 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na službenem potovanju se ne všteta v davčno osnovo do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi ali za najem osebnega avtomobila. Povračilo stroškov prevoza se ne všteta v davčno osnovo, če je dokumentirano s potnim nalogom, dokazili in z računi. Iz potnega naloga mora biti razvidna odobritev delodajalca za posamezno vrsto prevoza. Če delojemalec uporablja službeno vozilo, se za povračilo stroškov prevoza šteje tudi povračilo stroškov za takse, cestnine in parkirnine ter povračilo stroškov za gorivo. Če delojemalec uporablja službeno vozilo tudi v privatne namene, podjetje pa mu ne zagotavlja goriva za opravljene poti v privatne namene, je treba dejanske stroške goriva sorazmerno razmejiti. Razmejitev stroškov goriva med stroški za službene in stroški za privatne vožnje mora biti pregledna in dokumentirana z verodostojnimi dokazili.

Zap. 6: Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, 15. člen: »Če je v nalogu za službeno potovanje določeno, da se uporabi za službeno potovanje v tujino lastno motorno vozilo, se povrne stroški v višini 18 odstotkov cene litra neosvinčenega motornega bencina 95 oktanov za prevozeni kilometer.«

Zap. 8 - KPOP (terenski dodatek): Delavci so upravičeni do terenskega dodatka, če delajo na terenu zunaj sedeža delodajalca ali poslovne enote in zunaj kraja stalnega ali začasnega bivališča delavca ter če sta na terenu organizirana prehrana in prenočišče. Šteje se, da je delavec, če dela in biva na terenu od 12 ur do 24 ur, upravičen do treh obrokov prehrane. V primeru, ko delodajalec delavcu ne zagotovi treh obrokov prehrane, mu pripada povračilo stroškov za delo na terenu v višini znižane dnevnic, in sicer : če je zagotovljen en obrok prehrane v višini 60 % dnevnic, če sta zagotovljena dva obroka prehrane, pa v višini 30 % dnevnic.

Zap. 11 - KPOP: Delavcu pripada jubilejna nagrada za 10, 20 in 30 let. Nekateri zneski jubilejnih nagrad presegajo zneske kot so navedeni v Uredbi. Kadar so zneski jubilejnih nagrad izplačani nad zneski kot so v Uredbi, se razliko obdavči.

Zap. 12 - KPOP: Odpravnina ob upokojitvi se izplača v višini, določeni v 132. členu Zakona o delovnih razmerjih.

Za zasebnika

Fizični osebi, ki opravlja dejavnost, se na podlagi 57. člena Zakona o dohodnini (Zdoh-2) priznajo kot odhodek stroški, ki se nanašajo izključno na zavezanca, do višine, določene z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer stroški v zvezi s službenimi potovanji, stroški prehrane med delom, stroški prevoza na delo in z dela, stroški dela na terenu.

GENE BENCINA IN KILOMETRINA ZA SLUŽBENA POTOVANJA V TUJINO (za nov. in dec. 2013)

Datum	12.11.13	26.11.13	10.12.13	24.12.13
Bencin 95 oktanov v EUR/ l (www.petrol.si)	1,416	1,441	1,446	1,435
Kilometrina - 18 % od cene bencina v EUR, od 7. 7. 2012 – Uradni list, št. 51/2012	0,2549	0,2594	0,2603	0,2583